

Sygn. akt I Ns 541/18

POSTANOWIENIE

Dnia 21 listopada 2018 r.

Sąd Rejonowy w Sanoku I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Janusz Hatylak

Protokolant: Renata Krzok

po rozpoznaniu w dniu 21 listopada 2018r. w Sanoku na rozprawie

sprawy z wniosku :

C. M. (1)

z udziałem uczestników:

H. W. (1)

Z. M.

o stwierdzenie nabycia spadku po S. M.

postanawia

I. s t w i e r d z i ć, że spadek po S. M. s. W. i F. zmarłym w dniu 28 lipca 1992 roku w B., a stale ostatnio zamieszkałym w miejscowości D. w gminie Z. na podstawie ustawowego porządku dziedziczenia wprost nabyli:

- wdowa C. M. (2) z domu P., c. J.

i G.

- syn Z. M.

- córka H. W. (2) z domu M.

po 1/3 części każde nich,

natomiast wchodzące w skład spadku gospodarstwo rolne położone

w miejscowości D. w gminie Z. wprost nabyły:

- wdowa C. M. (2) z domu P. c. J.

i G.

- córka H. W. (2) z domu M.

po 1/2 części każda z nich.

II. u s t a l i ć, że uczestnicy ponoszą koszty postępowania związane z ich udziałem w sprawie.

UZASADNIENIE

postanowienia Sądu Rejonowego w Sanoku

z dnia 21 listopada 2018r.

Wnioskodawczyni C. M. (1) wystąpiła w dniu 18.10.2018r. do Sądu Rejonowego w Sanoku z wnioskiem o stwierdzenie nabycia spadku po mężu S. M. zmarłym w dniu 28.07.1992r. w B..

Wskazała, iż spadkodawca nie pozostawił testamentu, a oprócz niej spadkobiercami są również dzieci: Z. M. i H. W. (1). Nadto

w skład spadku wchodzi gospodarstwo rolne o powierzchni 2,0265 ha (k. 3).

Sąd ustalił, następujący stan faktyczny:

Spadkodawca S. M. zmarł w dniu 28.07.2018r. w B., przy czym stale ostatnio zamieszkiwał w miejscowości D.. Testamentu nie zostawi, dlatego jego spadkobiercami ustawowymi są: wdowa C. M. (1), syn Z. M. oraz córka H. W. (1).

Wnioskodawczyni w zapewnieniu spadkowym złożonym zgodnie

z wymogami przepisu art. 671 § 1, 2, 3 kpc podała, że mąż nie miał innych dzieci oraz nikogo nie przysposobił, zaś wnioskodawczyni i uczestnicy dotychczas nie składali oświadczeń o przyjęciu, bądź o odrzuceniu rzonego spadku, także nie byli uznani przez Sąd za niegodnych dziedziczenia, ani nie zrzekli się dziedziczenia związanego z tym spadkiem.

Dotychczas do Sądu nie był kierowany przez zainteresowanych wniosek o stwierdzenie kto dziedziczy po zmarłym mężu i ojcu.

Wdowa po spadkodawcy pouczona o treści art. 303 i 304 k.p.c.

w związku z art. 13 § 2 k.p.c. przed Sądem zeznała, iż w skład spadku wchodzi gospodarstwo rolne o powierzchni ponad 2 hektary, położone

w miejscowości D., w gminie Z., przy czym oprócz budynku mieszalnego i gospodarczego w jego skład wchodzi grunty rolne i leśne. Również w zeznaniach również podała, iż rzone gospodarstwo stanowi wyłącznie majątek osobisty zmarłego męża, gdyż był jego właścicielem „jeszcze jako kawaler, a otrzymał je po rodzicach”.

Wdowa wykazywała, że w chwili otwarcia spadku w tym gospodarstwie pracowała, gdyż uprzednio z mężem prowadzili swoją działalność rolniczą, natomiast ich córka H. W. (1) (także w chwili otwarcia spadku) miała swoje odrębne gospodarstwo rolne o powierzchni ponad 1,6 ha. Pomagała rodzicom pracując w ich gospodarstwie. Nadto jako panna do 1992r. cały czas z na tym gospodarstwie pracowała z rodzicami.

Natomiast syn spadkodawcy Z. M. w tym gospodarstwie rolnym nie pracował, „za wyjątkiem tego okresu gdy był chłopcem”. Dodatkowo C. M. (1) zeznała, że syn nie ma żadnego przygotowania do prowadzenia produkcji rolnej.

W postępowaniu sadowym uczestniczka H. W. (2) z domu M. oświadczyła, że prawdziwe jest zapewnienie spadkowe i zeznanie matki, gdyż faktycznie, gdy umierał ojciec miała własne gospodarstwo rolne, a nadto dodatkowo pracowała w tym gospodarstwie rolnym rodziców. Natomiast brat Z. M. nie pracował w gospodarstwie rolnym rodziców, a nadto „nie miał przygotowania do prowadzenia produkcji rolnej”.

(dowody: zapewnienie spadkowe oraz zeznania C. M. (1) i H. W. (1) – k. 8 v, 9, skrócony akt zgonu – k. 4, skrócone odpisu aktu małżeństwa i aktu urodzenia spadkobierców – w kopercie k. 5)

Uczestnik Z. M. pouczony o treści art. 671 kpc

i art. 303 i 304 k.p.c. w związku z art. 13 § 2 k.p.c. zeznał przed Sądem, iż prawdziwe jest zapewnienie spadkowe złożone przez matkę i siostrę oraz przyznał, że nie posiada kwalifikacji do prowadzenia gospodarstwa rolnego, także w okresie, gdy umierał ojciec w gospodarstwie rolnym nie pracował.

(dowód: zeznania uczestnika Z. M. – k. 9)

Powyższy stan faktyczny Sądu ustalił w oparciu o powołane dowody, uznając je za bezsporne, wiarygodne oraz kompleksowe w swojej rzeczowej treści, zaś nikt z osób zainteresowanych (spadkobierców) nie zgłosił w tym przedmiocie zastrzeżeń.

Sąd zważył, co następuje:

Stosownie do dyspozycji przepisów art. 924 i 925 k.c. spadek otwiera się chwilą śmierci spadkodawcy, wówczas na ów dzień spadkobiercy nabywają spadek. Krąg osób powołanych do dziedziczenia uzależniony jest również od tego, czy osoba zmarła uprzednio pozostawiła po sobie rozrządzenie testamentowe na wypadek śmierci (moris causa). W przypadku braku takiego testamentu lub w sytuacji, gdy żadna z tam powołanych osób nie chce, lub nie może być spadkobiercą, dochodzi do dziedziczenia ustawowego (art. 926 § 2 k.c.). Wówczas w pierwszej kolejności powołane są do spadku dzieci spadkodawcy oraz jego małżonek; dziedziczą bowiem oni w częściach równych (art. 931 § 1 k.c.). Jeżeli natomiast dziecko spadkodawcy nie dożyło otwarcia spadku, udział spadkowy, który by mu przysługiwał, przysługują jego dzieciom też w częściach równych (art. 931 § 2 k.c.).

Zważywszy na fakt, że w chwili śmierci spadkodawca pozostawił wdowę - S. M. oraz dwoje dzieci: H. W. (1) i Z. M., Sąd w oparciu o powołany przepis art. 931 § 1 k.c. stwierdził, że spadek po S. M. s. W. i F. zmarłym w dniu 28 lipca 1992 roku w B., a stale ostatnio zamieszkałym w miejscowości D.

w gminie Z. na podstawie ustawowego porządku dziedziczenia wprost

w części po 1/3 nabyli: wdowa C. M. (2) z domu P., c. J. i G., syn Z. M. oraz córka H. W. (2) z domu M..

Natomiast – zgodnie z obowiązującymi (w dniu otwarcia spadku) przepisami art. 1059 kc. - wchodzące w skład spadku gospodarstwo rolne położone w miejscowości D. w gminie Z. po połowie nabyły: wdowa C. M. (2) z domu P. c. J. i G. oraz córka H. W. (2) z domu M..

Podany wyżej przepis do dnia 14.02.2001r. rozstrzygał, iż j e d y n i e spadkobiercy dziedziczą z ustawy gospodarstwo rolne, jeżeli w chwili otwarcia spadku s t a l e pracują bezpośrednio przy produkcji rolnej albo mają przygotowanie zawodowe do prowadzenia produkcji rolnej, bądź są trwale niezdolni do pracy lub należą do osób małoletnich (zob. art. 1059 pkt 1,2,3,4 kc. oraz art. 55³ kc.).

Powyższą normę prawa materialnego u c h y l i ł wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 31.01.2001r. – sygn. P 4/99 (Dz. U. nr 11 poz. 91). Jednocześnie przyjmując, że odnośnie spadków otwartych p r z e d dniem 14.02.2001r. **stosuje się wymogi art. 1059 kc.**

Skoro uczestnik S. M. nie miał kwalifikacji prawnych do dziedziczenia gospodarstwa rolnego – tej części spadku – zgodnie z ustawą nie otrzymał (zob. § 1,2,3 i 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 12.12.1990r. w sprawie warunków dziedziczenia ustawowego gospodarstw rolnych (Dz. U. nr 89 poz. 519)).

Nadto na zasadzie treści przepisu art. 520 § 1 k.p.c. Sąd ustalił, że wszyscy uczestnicy ponoszą koszty postępowania związane z ich udziałem w sprawie.